

سوالات امتحانات نهایی مبحث محور

درس تاریخ ۳ انسانی - درس ۳ - سیاست و حکومت در عصر قاجار (از آغاز تا

پایان سلطنت ناصرالدین شاه)

گردآورنده: آیدا علی بخشی رتبه ۲۹ منطقه دو کنکور انسانی ۱۴۰۰

(۱) درستی و نادرستی جملات زیر را معین کنید. (هر مورد ۲۵٪)

الف) در دوره قاجار اداره ایالت آذربایجان با مرکزیت شهر تبریز، همواره برعهده ولیعهد بود.

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۱)

ب) آقامحمدخان به منظور برقرار کردن نظم به قفقاز لشکرکشی کرد و در همین زمان به دست چند تن از همراهانش به قتل رسید.

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۹۹)

(۲) به نظر شما، چرا اصلاحات عصر ناصرالدین شاه قاجار به تغییرات اساسی منجر نشد؟ (۱ نمره)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۴)

(۳) بر روی نقشه شماره‌هایی نوشته شده است، مشخص کنید که این بخش‌های خاک ایران طبق کدام قرارداد و عهدنامه در دوره قاجار از ایران جدا شدند؟ (۱ نمره).

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۴)

- ۴) در کدام گزینه، مراحل قدرتیابی آقامحمدخان به درستی بیان شده است؟ (۰/۲۵)
- ۱- انتخاب تهران به عنوان پایتخت ← غلبه بر لطفعلیخان زند ← سرکوب طغیان حاکم گرجستان ← تاجگذاری در تهران
 - ۲- تاجگذاری در تهران ← غلبه بر لطفعلیخان زند ← برچیدن حکومت افشاریه ← انتخاب تهران به عنوان پایتخت
 - ۳- فرار از شیراز به استرآباد ← تصرف نواحی شمالی و مرکزی ← انتخاب تهران به عنوان پایتخت ← غلبه بر لطفعلیخان زند
 - ۴- فرار از شیراز به استرآباد ← انتخاب تهران به عنوان پایتخت ← غلبه بر لطفعلیخان زند ← تصرف نواحی شمالی و مرکزی

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۴)

-
- ۵) چرا شاهان قاجار، توانایی استفاده از قدرت استبدادی و اختیارات نامحدود خود را نداشتند؟ (۱ نمره)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۴)

-
- ۶) کدام گزینه مربوط به تنش بین ایران و عثمانی در دوره فتحعلی شاه و محمدشاه قاجار نیست؟ (۰/۲۵)

۱- اختلافات مرزی میان دو کشور

۲- بدرفتاری عثمانیها با زائران ایرانی عتبات عالیات

۳- توجه اندیشمندان ایرانی به شعار «اتحاد اسلام» عثمانی

۴- مشکلات تجاری بین دور کشور

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۳)

۷) به نظر شما، شاه در نظام حکومتی ایران پیش از انقلاب مشروطه چه اختیارات و جایگاهی داشت؟ (۱ نمره)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۳)

۸) به نظر شما، چرا ناپلئون بناپارت تصمیم گرفت که به مستعمرات انگلستان حمله کند؟ (۱ نمره).

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۲)

۹) کدام یک از قراردادهای زیر به ترتیب تاریخی بین ایران و روسیه بسته شد؟ (۰/۲۵)

۱- گلستان-ترکمانچای

۲- ترکمانچای-گلستان

۳- آخال - گلستان

۴- آخال-ترکمانچای

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۲)

(۱۰) بریگارد قزاق را تعریف کنید. (۰/۷۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۲)

(۱۱) اقتدار نظامی نادر افشار و سپس مدت کوتاهی روس ها را وادار به عقب نشینی کرد. (۰/۲۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۱)

(۱۲) عملکرد فتحعلی شاه را در دو بُعد داخلی و خارجی مقایسه کنید. (انمره).

(امتحان نهایی تاریخ ۳ شهریور ۱۴۰۱)

(۱۳) کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است؟
(هر مورد ۰/۲۵)

الف) آخال	۱- معاهده جدا کننده افغانستان و هرات از ایران
ب) گلستان	۲- معاهده اعطا کننده حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) به روسیه
ج) ترکمانچای	۳- عهدنامه جدا کننده مناطق وسیع ایران در شرق دریای کاسپی (خزر)
د) پاریس	

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۱)

(۱۴) حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) اولین بار در کدام معاهده بر ایران تحمیل شد؟ (۰/۵)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۱۴۰۰)

(۱۵) دو محاکم عرف و شرع در دوره قاجار چه تفاوت هایی با هم داشتند؟ (نمره)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۱۴۰۰)

(۱۶) صدراعظم چه جایگاه و اختیاراتی در دوره قاجار داشت؟ (نمره)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ دی ۹۹)

(۱۷) علل شروع مرحله دوم جنگ ایران و روس در زمان فتحعلی شاه چه بود؟ (نمره)

(امتحان نهایی تاریخ ۳ خرداد ۹۹)

پاسخنامه

(۱)

الف) صحیح

ب) صحیح

(۲)

زیرا ناصرالدین شاه از نشر اندیشه‌ی سیاسی جدید و ترویج افکار مشروطه طلبی و جمهوری خواهی و از نتایج سیاسی آن، که کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه بود، به شدت وحشت داشت.

(۳)

۱: قرارداد گلستان

۲: قرارداد پاریس

(۴)

گزینه‌ی ۳.

(۵)

۱- نبود ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد یا ارتش ثابت و حرفه‌ای ۲- نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، ۳- قدرت سیاسی و نظامی ایالت ۴- نفوذ و دخالت قدرت‌های استعمارگر ۵- نفوذ حرمسرای شاهان قاجار در دربار و بیرون از آن.

(۶)

توجه اندیشمندان ایرانی به شعار «اتحاد اسلام» عثمانی.

(۷)

شاه در رأس هرم قدرت قرارداشت و از اختیارات نامحدودی برخوردار بود. - عزل و نصب مقام‌های حکومتی و اعلام جنگ و صلح از اختیارات اساسی شاه بود. - شاه هر سه قوه قانونگذاری، اجرایی و قضاوت را در انحصار خود داشت. - شاه خود را مالک جان و مال ایرانیان می‌دانست و انتظار داشت که همگان، از صدراعظم تا مردم عادی فرمانش را بی چون و چرا اطاعت کنند.

(۸)

به دلیل جزیره‌ای بودن و برخورداری از نیروی دریایی قدرتمند انگلستان توان رویارویی مستقیم با آن را نداشت. بنابراین، تصمیم گرفت رقیب خود را با هجوم به مستعمراتش از پای درآورد.

(۹)

گزینه‌ی ۱.

(۱۰)

ناصرالدین شاه امتیاز تأسیس یک واحد نظامی حرفه‌ای با عنوان بریگاد قزاق را به روسیه واگذار کرد.

(۱۱)

آقامحمدخان

(۱۲)

فتحعلی شاه در حفظ یکپارچگی کشور و سامان دادن به اوضاع داخلی موفق بود، اما وی در مقابله با تهاجم نظامی و نفوذ سیاسی کشورهای اروپایی ناکام بود.

(۱۳)

د-۱

ج-۲

الف-۳

(۱۴)

معاهده ترکمانچای

(۱۵)

در محاکم عرف به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می شد، اما در محاکم شرع دعاوی مدنی مانند دعوای خانوادگی، ملکی و ارث حل و فصل می شد.

(۱۶)

وزیر اعظم یا صدر اعظم بعد از شاه، قرارداد داشت. صدر اعظم بر پایه اختیاراتی که شاه به او می داد، می توانست در تمام امور کشور اظهار نظر و مداخله کند، هم چنین امکان این را داشت که از موقعیت خود برای اصلاح امور کشور، رونق کسب و کار و رفاه مردم بهره ببرد.

(۱۷)

مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه گلستان و ادعاهای ارضی جدید روسها و دیگری فریاد کمک خواهی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطه معاهده گلستان تحت سلطه و ستم روسها قرار گرفته بودند.

